

INFORMAČNÍ ZPRAVODAJ PRO OBČANY LIBOŠE A KRNOVA

Číslo 25

Březen 2007

Vážení spoluobčané,
opět se po kratší odmlce způsobené organizačními potíží scházíme nad stránkami našeho obecního zpravodaje. Činíme tak v době, kdy letošní netradiční zima pomalu přechází v jaro a spolu s ní končí i tradiční sezóna plesů v Liboši. Bohužel po zkušenostech s vaším malým zájmem o tyto akce během několika posledních roků ustupují dobrovolné organizace od jejich pořádání i z důvodů ekonomických, protože prodej vstupenek a tombola byly mnohdy jedním z mála, byť malých, příjmů. Nejvíce je však zarážející nezájem o obecní ples, který jsme i v letošním roce pořádali. Díky sponzorům byla velice atraktivní tombola a vstupné bylo víceméně jen symbolické na dorovnání případných nákladů.

Měl jsem vždy za to, že při zachování zdravého patriotismu by tento ples měl být především otázkou občanů obce Liboš hlavně z důvodů, že obec tvoříte ve skutečnosti vy, všichni naši obyvatelé. Tato skutečnost je dalším námětem k diskuzi a rád bych slyšel i váš názor o smyslu tyto akce dále pořádat.

Po krátkém a velmi mírném průběhu zimy se již nyní plně soustředíme na opravy a údržbu obecního majetku zejména komunikací, chodníků a veřejných prostranství. K tomuto účelu obec zajistila v rámci cíleného programu z úřadu práce čtyři pracovníky. O opravy komunikací v majetku kraje bylo opětovně písemně požádáno včetně pořízení fotodokumentace nejkritičtějších míst.

Naším hlavním úkolem je do pololetí letošního roku zprovoznit a zkolaudovat tlakovou kanalizaci v obci tak, abychom mimo jiné splnili podmínky přijaté dotace od Krajského úřadu v Olomouci. V této souvislosti bych vás rád požádal o aktivní spolupráci a vstřícnost při naplnění tohoto nelehkého cíle vzhledem k tomu, že se jedná o dokončení prací započatých před více než osmi lety.

Jan David, starosta obce Liboš

USNESENÍ ze 3. veřejného zasedání Zastupitelstva obce Liboš konaného dne 15. 12. 2006

1. Zastupitelstvo obce schvaluje

- rozpočet obce na rok 2007
- výsledek hospodaření MŠ Liboš s tím, že přebytek hospodaření ve výši 24,94 Kč bude převeden do fondu rezervního
- prodloužení nájemní smlouvy na pronájem prostor kadeřnictví v budově OÚ Liboš Lucii Zbořilové na dobu neurčitou
- bezplatný pronájem klubovny v hasičské zbrojnici pro oddíl skautek od 1.1.2007 na dobu neurčitou
- návrh žádosti na úřad práce k přijetí 3 pracovníků na veřejně prospěšné práce od 1.4.2007 s dotací úřadu práce
- dodatek č. 1 k Programu obnovy obce Liboš
- návrh zadání změny č. 2 a změny č. 3 územního plánu sídelního útvaru Liboš v rozsahu přílohy usnesení, v souladu s ustanovením § 84 odst. 2, písm. b) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů, a v souladu s ustanovením § 20 odst. 7 a § 31 odst. 2 zákona č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů
- příspěvek pro občanské sdružení Slunovrat na rehabilitačně terapeutický pobyt Rudolfa Janského z Liboše ve výši 2.000,- Kč
- směrnici o cestovním a směrnici o stravování zaměstnanců
- nákup 2 ks repasovaných kontejnerů na tříděný odpad na bílé sklo od firmy Remit s.r.o. Šternberk
- dodatek č. 5 ke smlouvě o dílo mezi firmou firmou Remit s.r.o. Šternberk a Obcí Liboš o navýšení ceny jednoho odvozu komunálního odpadu o 154,- Kč
- úpravu ceníku za poskytování služeb v knihovně, kdy od 1.1.2007 bude poskytován veřejný internet v knihovně bezplatně

AKTUALITY

Platba poplatků

Upozorňujeme občany, že do 31.3.2007 je nutno zaplatit poplatek ze psů, stočné a nájem z obecních pozemků. Poplatky je možno uhradit v kanceláři Obecního úřadu v Liboši vždy v pondělí od 6.30 hodin do 15.00 hodin a ve středu od 6.30 hodin do 17.00 hodin.

Oznámení

Oznamujeme občanům, že firma Connex Morava a.s., Ostrava zajišťuje s platností od 14.3.2007 bezplatnou přepravu autobusem do nákupního centra Olympia a to vždy v **pátek** se zastávkami v 16.42 hodin v Liboši na horním a v 16.45 hodin ve Štěpánově u kina. Odjezd autobusu zpět v 19.00 hodin.

Usnesení ze zasedání ZO – dokončení ze str. 1**2. Zastupitelstvo obce bere na vědomí**

- zápis o dílčím přezkoumání hospodaření obce za rok 2006
- důvodovou zprávu ke schválení zadání změny územního plánu č. 2 a 3 v předloženém znění
- zprávu z valné hromady společnosti VHS Sítka s.r.o. Šternberk

- zprávu Povodí Moravy s.p. ohledně stanoviska vodosprávního úřadu k čištění koryta Oskavy a opravy jezu ve II.- III./Q 2007
- informaci o vybudování sběrného dvora ve Štěpánově firmou Remit s.r.o. Šternberk

3. Zastupitelstvo obce ukládá

- starostovi obce pokračovat v pořizování změny č. 2 a změny č. 3 územního plánu sídelního útvaru

USNESENÍ ze 4. veřejného zasedání Zastupitelstva obce Liboš konaného dne 24. 1. 2007

1. Zastupitelstvo obce schvaluje

- finanční příspěvek ve výši 500,- Kč na školní ples pořádaný Nadačí ZŠ Štěpánov
- smlouvu o zajištění dopravní obslužnosti mezi obcí Liboš a firmou Connex Morava a.s. ve výši 37.200,- Kč
- smlouvu na dodávku pohonných hmot s firmou AGS a.s. Bystrovany
- rozpočtový výhled na roky 2007 - 2010
- výroční zprávu o poskytování informací dle zákona č. 106/99 Sb.
- pořízení 4. změny územního plánu sídelního útvaru Liboš pro rozšíření zón na bytovou výstavbu

- přihlášku do Programu obnovy venkova na rok 2007 se žádostmi o dotační titul č. 1 – výměna oken a dveří na budově obecního úřadu Liboš a dotační titul č. 3 – změna územního plánu obce

2. Zastupitelstvo obce bere na vědomí

- zprávu o činnosti zastupitelstva obce od posledního zasedání zastupitelstva obce
- zprávu o kontrole usnesení ze zasedání zastupitelstva obce dne 15.12.2006
- informaci starosty o podmínkách zajištění pracovníků z ÚP na veřejně prospěšné práce v obci Liboš
- informaci starosty o realizaci výstavby tlakové kanalizace

3. Zastupitelstvo obce ukládá

- starostovi obce zahájit pořizování změny č. 4 územního plánu sídelního útvaru obce

Termíny zasedání zastupitelstva obce Liboš v roce 2007

Zasedání se budou konat vždy ve středu. V době letního času začátek v 19.00 hod, v době zimního času v 18.00 hodin. Zasedání budou probíhat v budově Obecního úřadu v Liboši, pokud nebude včas ohlášena změna.

Stálé body programu:

1. Zahájení
2. Kontrola usnesení
3. Zpráva o činnosti od posledního zasedání zastupitelstva

4. Hospodaření obce za předcházející měsíc
5. Diskuse
6. Usnesení a závěr

Termíny:

24. ledna	28. února
28. března	25. dubna
23. května	27. června
25. července	29. srpna
26. září	24. října
28. listopadu	19. prosince

Závěrečný účet obce Liboš za rok 2006

Upozorňujeme občany, že na úřední desce obce Liboš na budově Obecního úřadu v Liboši jsou vyvěšeny dokumenty, týkající se činnosti zastupitelstva obce, pronájmu či prodeje majetku, hospodaření obce apod.

V současnosti je občanům předkládán závěrečný účet obce Liboš za rok 2006 a je umožněno občanům nahlédnout do spisu a příloh k závěrečnému účtu. Závěrečný účet bude schvalován na zasedání zastupitelstva dne 25.dubna 2007.

Jubilea a výročí našich občanů

Leden:	
Ludmila Dvořáková	75 roků
Březen:	
Miroslav Stoklásek	70 roků
Marie Balcárková	75 roků

Třídění odpadů v naší obci

Jako každým rokem i letos v únoru proběhlo vyhodnocení třídění odpadů tentokrát za rok 2006 v obcích v rámci Mikroregionu Šternberk a obcích, kde provádí odvoz odpadků firma Remit s.r.o. Šternberk. Při stanovení pořadí se vždy posuzuje množství vytríděného odpadu – skla, plastů a papíru k množství celkového odpadu v poměru k počtu obyvatel.

Naše obec se stejně jako loni umístila **na 1. místě**

Z tabulky přístupné na internetové adrese <http://libos.cz/PomFiles/TrideniOdpadu1.jpg> je zřejmé, jak na tom jsou nejen s tříděním i v jiných obcích.

Děkujeme tímto všem obyvatelům obce, že se snaží odpad třídit a přispívají tak nemalou měrou k ochraně životního prostředí. Libošským i Krnovským patří dík!

Statistika obce Liboš k 1. lednu 2007

**Obec Liboš má celkem 602 obyvatel,
z toho 293 mužů a 309 žen**

	mužů	žen	celkem
Liboš	253	266	519
Krnov	40	43	83

Sňatek uzavřelo v naší obřadní síni osm snoubenců, poprvé v historii matričního úřadu občanka Ukrajiny, tři občané Liboše uzavřeli sňatek na jiném matričním úřadě, dva manželské páry se rozvedly, čtyři ženy ovdověly.

Nejstarší občankou k 1.1.2007 byla devadesátitřítá paní Anna Světlá z Liboše. Nejmladším občánkem byl k 1.1.2007 dvouměsíční Jan Kryl z Liboše.

Do naší obce se celkem přistěhovalo 29 občanů.

do Liboše	29
do Krnova	0

Z naší obce se celkem odstěhovalo 20 občanů.

z Liboše	15
z Krnova	5

Členky komise sociální v roce 2006 navštívily s gratulací 21 občanů, kterým byla předána menší pozornost s přáním pevného zdraví do dalších let. Tyto gratulace se týkají občanů, kteří dosáhnou věku

70 let, 75 let a 80 let a poté každý rok. V roce 2006 oslavili 50 let společného života zlatou svatbu v naší obřadní síni manželé Arnošt a Terezie Novákové z Lužic.

Tichou vzpomínkou si připomeneme poslední rozloučení s občany našich obcí, kteří odešli na věčnou cestu:

Liboš	Josef Zatloukal
	Terezie Zvěřinová
	Vojtěch Navrátil
	Josef Nádvozník
Krnov	Josef Škaroupka

Do svazku obce jsme slavnostně přivítali nové občanky v naší obřadní síni v sobotu 2. prosince 2006.

Liboš	Marek Resner
	Michaela Bittnerová
	Hana Hrušková
	Jiří Kirschbaum
	Kamil Bednařík
	Jan Kryl
Krnov	Pavla Drlíková
	Tereza Metelková

Ohlédnutí za čtvrtým ročníkem „Leboškyho koštu“

V sobotu 10.března 2007 se uskutečnil již čtvrtý ročník akce, která se již stává téměř tradicí a to ochutnávka a hodnocení kvality, chutě, vůně, vzhledu a dalších doprovodných znaků takzvaných domácích pálenek a gulášů. Spolupořadatelem tohoto gurmánského klání byl hostinec a vinárna „Za vodou“.

Kategorie pálenek byla degustována jako první v pořadí pětičlennou porotou, jejíž předsedkyní byla paní Kouřilová, dlouholetá kvalitařka dnes již zaniklé likérky v Dolanech, která zajišťovala a dohlížela na skutečně kvalitní provedené hodnocení.

Do této soutěže se sešlo celkem 18 vzorků pálenek a zde bych rád poděkoval všem dárcům za zájem o soutěž a poskytnutí půllitrové lahve svojí pálenky. Po ukončení klání prodej přebytků slouží

k úhradě nákladů s touto akcí spojených. Na prvním místě se v letošním roce umístil Rostislav Dokoupil se svojí švestkovici.

V druhé části probíhala ochutnávka a hodnocení gulášů, kterou prováděla taktéž pětičlenná porota. Zde se sešlo celkem 10 vzorků s poměrně různotným složením.

Tady se na pomyslných stupních vítězů umístil nejvýše Bock Vladimír se svým zaječím gulášem.

Po ukončení koštu a následném vyhodnocení a předání cen následovala volná zábava, kde k tanci a poslechu vyhrávala skupina Menhir pro poměrně hojný počet všech návštěvníků.

Jan David

Liboš v číslech – výročí roku 2007

- 1732 – vystavěna kaple v Liboši
- 1732 – první obecní kronika psaná kurentem, později latinkou
- 1807 – započata stavba kostela v Hnojicích, dokončena v roce 1814 a zakoupena obcí Liboš 3 místa k sezení pro Martina Dvorského, Josefa Petnera a Norberta Bazínka
- 1807 – 28.5. v Krnově rychtářem Jiřík Bartuněk
- 1812 – nový majitel mlýna Karel Maitner
- 1867 – samostatnost Krnova
- 1882 – 25.9. zakoupena obcí první obecní stříkačka za 550 zlatých od firmy František Smékal z Čech pod Kosířem, za dovoz stříkačky zapláceno 130 zlotých, o zaplacení se dělily obě obce Liboš a Jílkov
- 1887 – nový majitel mlýna František Vydra
- 1902 – 16.2. usnesení o založení rybníků na Jílkově na jílkovském trávníku
- 1902 – 2.3. vyhořel mlýn Jana Švédy
- 1907 – nový majitel mlýna Mikuláš Pecl a Amálie Peclová
- 1912 – započato s regulací Oskavy a Říče
- 1912 – postavena lávka na Oskavě u kostela, železný most u Štěpánova, jez při mlýně, betonový most ze Štěpánova do Krnova, regulaci prováděl Dr. Alois Samobrd, rada stav. podnikatelství v Brně, dohlížel Ing. Rys a Vlad. Sach
- 1912 – vystavěna silnice od Liboše na hranici katastru Hnojice – stavěl Alois Kelar
- 1912 – zakoupen obecní kočár od Josefa Kučery, sedláře ve Štěpánově
- 1912 – 12.3. vykoupen pozemek pro stavbu silnice z Krnova do Štěpánova, 8.9. byla silnice vyměřena
- 1917 – 12.9. pracovala elektrárna Šternberk na el. osvětlení v Liboši
- 1922 – od 2.4. kronikářem Štěpán Loutocký sepsal dějiny Liboše od roku 1904 do roku 1940, nadaný vzdělaný rolník
- 1922 – byla provedena sbírka na pomník padlým
- 1922 – v březnu daroval Fr. Loutocký z čp. 24 školety vycpanou káň a Rudolf Loutocký z čp. 23 racka
- 1927 – betonová lávka přes Oskavu u nového jezu
- 1927 – 18.9. SDH zakoupil motorovou stříkačku od firmy Sigmund z Lutína, prvním strojmistrem byl zvolen H. Zatloukal
- 1927 – Mikuláš Pecl pořídil do mlýna první telefon
- 1927 – v únoru vykáceny stromy před školou – lípa, ořech a kaštan a 12.3. zasazeny 3 akáty
- 1927 – provedena oprava střechy kaple v Liboši a manželé Loutočí darovali do kaple nový zvonek
- 1932 – bylo zakoupeno hasiči osobní auto Praga Grand za 3.500,- Kč od Štěpánovských železáren a předěláno pro převoz motorové stříkačky, dále zakoupen stožár na sušení hadic za 150,- Kč
- 1932 – 13.6. zahynul Karel Slezáček, letec, v Jugoslávii v Zátoce Kotorské
- 1932 – 31.12. odstěhoval se mlynář Mikuláš Pecl do Žerotína
- 1932 – 1.10. zřízena autobusová linka Uničov – Olomouc
- 1947 – provedena úprava chodníku od mlýna ke kostelu
- 1947 – 24.6. schváleno zřízení obecního rozhlasu
- 1952 – vyučoval náboženství Josef Macek, farář z Hnojic
- 1952 – 19.3. ustanoven zootechnikem Karel Kryl a agronomem Alois Sekanina
- 1952 – založen sokolský kroužek mladých sportovců, který měl asi 20 členů
- 1962 – od 1.5. do června vedla zemědělský útulek Libuše Zbořilová
- 1962 – budována kanalizace na Velkém Jílkově
- 1972 – 19.6. až 25.11. vybudován most u hospody (u Frýbortového) přes mlýnský náhon na malý Jílkov
- 1972 – nová krytina na hasičské zbrojnici
- 1977 – na podzim se začal budovat kulturní dům za přispění občanů Liboše zvláště SDH a finanční podpory JZD Štěpánov a MNV Štěpánov z bývalého hostince čp. 6 u Frýbortů
- 1977 – knihovna pod vedení Naděždy Klášterníkové měla přes 70 čtenářů
- 2002 – v obecní knihovně zapsáno 26 čtenářů, knihovna má přes 3000 knih

Jízdní řád autobusů 763 a 764 (Štěpánov, kino – Olomouc, hl.n.)

PRACOVNÍ DNY		DNY VOLNA	
Štěp.kino-OL.hl.n.	OL.hl.n.-Štěp.kino	Štěp.kino-OL.hl.n.	OL.hl.n.-Štěp.kino
4:50, 4:55	5:22, 5:51	4:50	6:53b
5:03, 5:06, 5:48, 5:50bt	6:00, 6:12, 6:32, 6:46L, 6:52	7:00bL	9:41b
6:05L, 6:08b	7:16, 7:30	8:20b	12:48bL
7:00, 7:02bt, 7:10b	9:41b	14:00b	15:08b
8:20b, 8:53	11:03, 11:23L, 11:56b	16:00b, 16:45	17:08b
9:30b	12:48bL	18:10b	18:41b
10:35Lb	13:35	21:20b	20:38b
11:30b	14:02b, 14:06		22:40L
12:55	15:00, 15:13, 15:18btL		
13:15b	16:16, 16:35bL		
14:00, 14:30b	17:06bL, 17:45		
15:10L, 15:22, 15:40bt, 15:50	18:41, 18:41b		
17:00, 17:15	19:51L		
18:30	20:33b		
19:00Lb	22:46bL		
21:15b	b-Březce, t-Tržnice, L-Liboš		

Výměna řidičských průkazů

Vážení spoluobčané,

na základě oznámení z Ministerstva dopravy Vás upozorňujeme na nutnost výměny řidičských průkazů vydaných od 1. července 1964 do 31. prosince 1993.

Bližší informace naleznete na úřední desce obecního úřadu, případně na dopravně správních agendách vydávajícího úřadu dle místa trvalého pobytu držitele řidičského průkazu.

Ke konci roku mohou být z provozních důvodů výměny řidičských průkazů spojeny s velmi dlouhým čekáním ve frontách na úřadech. Nelze opomenout, že řízením vozidla bez platného řidičského průkazu se řidič dopouští dopravního přestupku. Proto, prosím, s výměnou řidičských průkazů za nové neotálejte!

VÝZVA

Výměna řidičských průkazů

**„Řidičské průkazy vydané od 1. července 1964 do 31. prosince 1993
jsou jejich držitelé povinni vyměnit do 31. prosince 2007“**

Kterých ŘP se výměna týká?

 <p>ŘP vydány v období: 1.7.1964-1986</p>	 <p>ŘP vydány v období: 1987-1991</p>	 <p>ŘP vydány v období: 1992-1993</p>
--	--	--

Proč si mám vyměnit ŘP již nyní?

- předejdu dlouhému čekání na úřadu (magistrátu)
- budu mít vystaven řidičský průkaz v zákonem stanovené lhůtě

Kolik mě to bude stát?

- výměna ŘP je osvobozena od správního poplatku

Kde si mohu vyměnit svůj ŘP?

- na příslušném pracovišti obecního úřadu obce s rozšířenou působností nebo magistrátu města na území ČR (dle místa trvalého pobytu držitele řidičského průkazu)

Co musím mít s sebou?

- platný doklad totožnosti (občanský průkaz, pas)
- jednu fotografii o rozměrech 3,5 x 4,5 cm
- řidičský průkaz, kterému končí platnost

Kdy budu mít vystaven nový ŘP?

- lhůta pro převzetí nového ŘP je zpravidla do 15-20 dní (dle počtu žádostí)

Kde najdu více informací?

- www.mdcr.cz (stránky Ministerstva dopravy)

odbor dopravně správní a BESIP; oddělení agend řidičů, evidencí a statistik
Ministerstvo dopravy; Nábřeží Ludvíka Svobody 12; 110 15 Praha 1

Upozornění na nutnost povolení k odběru podzemní vody

Odebírat podzemní vodu ze studny vybudované po 1.1.1955 lze pouze na základě platného povolení příslušného správního orgánu (vodoprávního úřadu). Pokud o vydání povolení nebylo v minulosti požádáno a povolení nebylo vydáno, je nezbytné co nejdříve o vydání povolení požádat pověřený obecní úřad (MěÚ Olomouc, vodoprávní úřad).

MĚSTSKÝ ÚŘAD OLOMOUC
 ODBOR ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ
 Horní nám., 771 27 Olomouc
 Pracoviště: Hynaisova 10, 779 11 Olomouc

Povolení ke stavbě studny a odběru podzemní vody pro individuální zásobování jednotlivých domácností a odběru povrchových vod.

Odběr podzemní vody ze studny pro individuální zásobování domácností pitnou vodou se považuje odběr podzemní vody, u něhož je účelem nakládání s vodami uvedené v platném povolení - odběr vody pro zásobování domácnosti nebo je použita jiná formulace vyjadřující tento účel.

I. Studna vybudovaná před rokem 1955

Odběr podzemní vody ze studny vybudované před 1.1.1955 se považuje za povolený, nehledě na to, že v listinné podobě žádné rozhodnutí vydáno být nemuselo. Pokud zároveň odběr podzemní vody slouží, podle prohlášení odběratele, k individuálnímu zásobování domácnosti pitnou vodou (tzn. např. k vaření, splachování WC, zalévání zahrady, mytí vozidla, napájení zvířat apod.), považuje se odběr za povolený i po 1.1.2008 a o žádné nové povolení není třeba žádat. Není podstatné, zda se jedná o zásobování domácnosti v místě trvalého bydlení nebo jinde, např. v místě rekreační chaty či chalupy.

II. Studna vybudovaná po roce 1955

Odebírat podzemní vodu ze studny vybudované po 1.1.1955 lze pouze na základě platného povolení příslušného správního orgánu (vodoprávního úřadu). Pokud o vydání povolení nebylo v minulosti požádáno a povolení nebylo vydáno, je nezbytné co nejdříve o vydání povolení požádat pověřený obecní úřad (MěÚ Olomouc, odbor životního prostředí, vodoprávní úřad).

A.) Na studnu vybudovanou po 1.1.1955 bylo vydáno povolení a odebírá se z ní voda pro domácnost.

V tomto případě je nutno požádat o prodloužení platnosti povolení k odběru. Tiskopisy si můžete vyzvednout na Obecním úřadě v Liboši. K žádosti je nutno přiložit fotokopii dokladu o povolení vybudování studny (např. stavební povolení

novostavby RD, kde je citováno povolení odběru vody ze studny).

Všechna vydaná povolení ke stavbě studny a odběru vody pro individuální zásobování vodou jednotlivých domácností zůstávají v platnosti, dnem 1. 1. 2008 nezanikají!

Pouze se žádá o prodloužení platnosti!

B.) Na studnu vybudovanou po 1.1.1955 nebylo vydáno povolení a odebírá se z ní voda pro domácnost.

Nejsou-li zachovány doklady (povolení) ke stavbě studny a k odběru podzemní vody (vybudované po roce 1955), z nichž by bylo možné zjistit účel pro který by stavba byla povolena je třeba učinit následující:

Předložit vodoprávnímu úřadu MěÚ Olomouc tyto doklady:

- **Zjednodušenou dokumentaci stavby studny** – Pasport stavby (dokumentace k legalizaci stavby studny) náležitosti (dle vyhl. č. 499/2006 o dokumentaci staveb):

1. údaje o účelu a místě stavby studny, jméno a příjmení a adresu místa trvalého pobytu vlastníka studny, parcelní čísla pozemku podle katastru nemovitostí s uvedením vlastnických nebo jiných práv a údaje o rozhodnutích o stavbě; pokud se rozhodnutí nezachovala, alespoň pravděpodobný rok dokončení stavby,
2. situační výkres skutečného stavu území v měřítku katastrální mapy nebo větším se zakreslením polohy stavby studny,
3. stavební výkres vypracovaný podle skutečného provedení stavby studny s příslušným řezem, s popisem stavby studny podle současného, popřípadě uvažovaného způsobu užívání a s vyznačením jejich rozměrů (výkres typu studny je k dispozici na OÚ Liboš),
4. technický popis stavby a jejího vybavení.

(poznámka: zpracovatel pasportu - technické vzdělání – i bez autorizace, případně občan, ale dokumentace musí mít všechny náležitosti!)

- **Situační výkres** – zvětšená kopie katastrální mapy se zákresem studny
- **Vyplněný formulář** – „Žádost o povolení k odběru podzemních vod pro potřeby jednotlivých občanů domácností.“ (příloha č. 2 vyhl. č. 432/2001 Sb.) - formulář je k dispozici na OÚ Liboš
- **Vyplněný formulář** – „Žádost o ověření náhradního kolaudačního dokladu“ (§ 125, odst. 4 stavebního zákona) k legalizaci stávající studny.

Pokračování na str. 7

Upozornění na nutnost povolení k odběru podzemní vody – dokončení ze str. 6

K odběru povrchové vody (tj. např. voda v potoku, v rybníku, v řece apod.) není využíváno zvláštní technické zařízení (např. čerpadlo), ale voda je odebírána např. přímo konví, pak žádné povolení není třeba. Pokud je k odběru povrchové vody využíváno zvláštní technické zařízení (např. čerpadlo, trkač apod.), pak je třeba povolení příslušného pověřeného obecního úřadu (MěÚ Olomouc, vodoprávní úřad) se souhlasem správce toku, a to bez ohledu na množství odebrané vody.

Řízení o vydání povolení k odběru podzemní vody, k odběru povrchové vody ani řízení k o vydání

povolení k vypouštění odpadních vod do vod povrchových nebo podzemních **nepodléhá správnímu poplatku.**

Kdo je „osoba s odbornou způsobilostí“?

Za osobu s odbornou způsobilostí se považuje hydrogeolog podle zákona č. 62/1988 Sb., o geologických pracích a o Českém geologickém úřadu, ve znění pozdějších předpisů. **Jeho vyjádření je podkladem vydání povolení k odběru podzemní vody**, pokud vodoprávní úřad ve výjimečných případech nerozhodne jinak. Doporučuje se proto před podáním žádosti konzultovat tuto otázku s příslušným vodoprávním úřadem.

Má to smysl – tříd'te odpady

Každý občan České republiky vyhodí ročně v průměru 150 - 200 kg odpadů. Pokud však odpady třídí a ukládá do barevných kontejnerů, umožní recyklaci více než třetiny uvedeného množství. Vytríděný odpad pak putuje na dotříd'ovací linku a následně do zpracovatelských firem, kde recyklací vznikají nové výrobky. Pokud ale odpad vyhodíte jen tak do popelnice, bude odvezen a uložen na skládku nebo se jinak bez dalšího využití zlikviduje.

Jaké odpady vznikají v domácnostech?

Nahlédnete-li doma do vašeho koše na odpadky, tak uvidíte velmi různorodou směs, kterou nezbyvá než vysypat do popelnice. Pokud se však zamyslíte nad každým odpadem, který do koše nesete, zjistíte, že odpady můžeme rozlišit na:

Využitelné - tyto odpady je možné dále zpracovat, např.: papír a lepenka, sklo, plasty (PET lahve, folie, kelímky), kovy (plechovky, hliník), kompostovatelný kuchyňský odpad atd.

Protože se tyto druhy odpadu v naší obci třídí, ukládejte je do barevných nádob.

Objemné - to jsou odpady, které se nevejdou do popelnice, např.: starý nábytek, koberce, linolea, umyvadla, toalety, kuchyňské linky, elektrotechnika, drobný stavební odpad atd.

Tyto odpady můžete odvézt na sběrný dvůr do Šternberka. V naší obci bývá přistaven velký kontejner 1x ročně.

Nebezpečné - tyto odpady mají nebezpečné vlastnosti, proto se nesmí vyhazovat do popelnice, např.: léky, zářivky, výbojky, akumulátory, galvanické články (baterky), ledničky - mrazničky, barvy, lepidla, oleje a nádoby jimi znečištěné atd.

Nebezpečné odpady odnášejte pouze do pojízdné sběrné, která je v naší obci přistavována 2x ročně! Léky nevyužívané nebo s prošlou lhůtou spotřeby také můžete odevzdat v lékárně.

Ostatní - odpady, které vám zbudou po vytrídění všeho, co je možné dále využít, např.: znečištěné - mastné obaly od potravin, voskovaný papír, textil, porcelán, žárovky, popel, zbytky masa a kostí apod. To jsou vlastně jediné druhy odpadů, které byste měli vyhazovat do koše na odpadky a poté do popelnice nebo kontejneru před vaším domem.

CO VŠECHNO LZE RECYKLOVAT

* **Slisovaný a sběrový papír** je možné recyklovat pětkrát až sedmkrát. Přidává se do směsi na výrobu nového papíru, který pak poslouží k produkci nového papíru, sešitů, lepenkových krabic, obalů na vejčička, toaletního papíru apod.

* **Vytríděné sklo** se rozdrťí a přidá do výchozí směsi k výrobě nového skla. Nejčastěji se takto vyrábí lahve na minerálky a pivo a jiné skleněné výrobky. Ušetří se při tom mnoho energie a surovin, přičemž sklo se dá takto používat vlastně donekonečna.

* **Plasty** jsou zpracovávány různou technologií. Z PETlahví se například zhotovují vlákna, která se používají jako výplň zimních bund a spacáků nebo se přidávají do tzv. zátěžových koberců. Z fólií (sáčků a tašek) se opět vyrábějí folie a různé pytle, například na odpady. Pěnový polystyren slouží k produkci speciálních cihel. Ze směsi plastů lze lisovat odpadkové koše, zahradní nábytek, zatravnovací dlažbu nebo protihlukové stěny u dálnic.

* **Nápojové kartony** se recyklují dvěma způsoby: Zpracovávají se stejně jako starý papír. Zbytky hliníku a polyethylenu lze využít přímo v papírně při výrobě páry nebo pro ohřev vody či dále zpracovat na palety apod. Druhým způsobem je pak rozdrčení nápojových kartonů na speciální lince. Ještě za tepla se drť lisuje do desek, které je možné použít například jako stavební izolaci.

Pokračování na str. 8

Má to smysl - třídíte odpady - dokončení ze str. 7

PÁR UŽITEČNÝCH RAD

V mnohých domácnostech si lidé zavedli další koše nebo igelitové tašky pro ukládání papíru, skla a plastů. Většina z nás již pochopila, že separovat odpad do příslušných kontejnerů se vyplatí. Vždyť za rok každý z nás může v průměru vytrdit až 30 kg papíru, 25 kg plastů a 15 kg skla. Kdybychom ho jen tak vyhodili do popelnice, skončil by na skládce nebo by se jinak bez dalšího využití zlikvidoval. A to je přece škoda!

Co do kontejnerů a pytlů s vytríděným odpadem nepatří

Papír

ANO: Noviny, časopisy, kancelářský papír, reklamní letáky, knihy, sešity, krabice, lepenka, kartón a papírové obaly, například sáčky.

NE: Mokrý, mastný nebo jinak znečištěný papír, uhlový a voskovaný papír, použité plenky a hygienické potřeby.

Sklo

ANO: Láhve od nápojů, skleněné nádoby, skleněné střepy, tabulové sklo.

NE: keramika, porcelán, autosklo, drátěné sklo a zrcadla.

Plast

ANO: Sešlápnuté PET láhve od nápojů, kelímky, sáčky, fólie, výrobky a obaly z plastů a polystyrén.

NE: Novodurové trubky, obaly od nebezpečných látek (motorové oleje, chemikálie, barvy apod.).

NEJČASTĚJŠÍ OTÁZKY NA TÉMA TRÍDĚNÍ ODPADU

Je třeba odstranit z PET lahve víčko a etiketu?

Nikoliv. PET láhve můžete do kontejneru vhazovat s etiketou i víčkem. Obojí bude při dalším zpracování odstraněno. Rádi bychom ale upozornili, abyste PET láhve vždy sešlápli! Jinak jsou objemné, čímž zdražují přepravu i následnou recyklaci.

Musíme kelímky od jogurtů, másla a jiných potravin před vhozením do kontejneru důkladně vymýt?

Drobné znečištění obalů nevádí. Stačí kelímek vyškrábat. Zbytek nečistot bude odstraněn při dalším zpracování.

Vadí kancelářské svorky na časopisech a jiných dokumentech?

Kdepak! Svorky není třeba odstraňovat. Při zpracování se takzvaným rozvlákněním odloučí. Z papíru se stane hladká kaše a svorky i sponky klesnou ke dnu, odkud jsou vybírány magnetickou separací.

Lze odložit PVC do žlutého kontejneru na plasty?

PVC do kontejneru na tříděný odpad nepatří! Komplikuje následné zpracování směsných plastů a energetické využití. Navíc PVC obsahuje chlor, který při zahřátí může uvolňovat nebezpečné zplodiny.

Patří do tříděného odpadu plastové obaly od kosmetických přípravků, které často obsahují chemikálie?

Ano. Zbytky tekutých mýdel, gelů, šamponů a krémů z obalů důkladně vylijte. Nádobky budou dočištěny při dalším zpracování.

Některé dopisní obálky mají foliové okénko. Je třeba ho odstraňovat?

Do modrého kontejneru na papír můžete vhazovat obálky celé. Zpracovatelé mají zařízení, která si s foliovými okénky poradí za vás.

A co se skartovaným papírem?

Není-li mokrý, mastný nebo jinak znečištěný, k další recyklaci je vhodný.

Vadí u nápojového kartónu umělohmotný uzávěr?

Nevadí. Pokud se ve vašem bydlišti nápojové kartony sbírají, pouze je vypláchněte vodou, stlačte a i s víčkem odhodte do kontejneru nebo oranžového pytle, který je pro tento odpad určen.

Odpady bychom měli třdit přímo doma, pozdější roztrídění odpadu není často možné - smícháním se odpad znečistí nebo slepí. Např. zamaštěný papír už není možné zpracovat.

Dobrá rada: pořídte si do domácnosti další koše na ukládání papíru, skla a plastů. Pokud se vám koše do bytu nevejdou, můžete je nahradit papírovou krabicí, do které postavíte tři tašky. Do jedné tašky budete dávat papír, do druhé plasty a do třetí sklo. Do tašky dávejte raději pouze nerozbité sklenice a lahve, pokud se vám rozbije sklenička, odneste ji raději opatrně rovnou do kontejneru ve vaší ulici. Učme i naše děti třdit odpad!

POZOR!

Za odvoz roztríděného odpadu obec ani občané firmě Remit neplatí. Platba je kompenzována příspěvkem firmy EKOKOM. Ale zde je třeba upozornit na to, aby občané začali rozdělovat sklo na barevné a bílé. Proto se v naší obci před Vánocemi objevily bílé kontejnery na bílé sklo. Do stávajících zelených kontejnerů je nadále možno dávat tmavé sklo a pouze dočasně smíšené sklo. Děkujeme za pochopení a Vaši snahu k dalšímu soustavnému třídění odpadů. Již několik roků po sobě se naše obec objevuje na předních místech v žebříčku třídění odpadů v soutěži obcí okresu Olomouc.

STRÁNKA PRO DĚTI

Básnička pro začátek

Březen

S březnem zelená se vrací,
s březnem přilétají ptáci,
země probouzí se ze sna,
po špičkách jde krajem vesna.

Jarní vítr větve houpe,
voda v noci měsíc koupe,
a celá ta jarní sláva,
zelená se jako tráva.

Zima před chvílí tu byla,
bílé kvítky upustila
a zmizela kdoví kam.

1) Z kterých pohádek jsme vybrali tyto úryvky?

a) ... „Počkej,“ řekl Honzíček, „já vlezu na střechu, ulomím kus perníčku a budu se mít dobře.“
„A jestli na nás přijdou,“ Maruška se strachovala – ale Honzíček byl už zase na střeše a loupal perníček a Marušce házel dolů. I poslala bába dědka, aby se šel podívat, že se jí zdá, jako by někdo loupal perníček. Šel dědek ven a ptá se: „Kdopak to na mé střeše loupá perníček?“ „I ne dědečku, to větríček,“ tenkým hláskem odpověděla Maruška pod oknem – a dědeček se uspokojil. Děti se najedly a pod oknem se uhnízdily k spánku...

b) „Babičko, vy máte velké uši,“ zvolala polekaně.
„To abych lépe slyšela.“
„Babičko, vy máte velké oči!“
„To abych lépe viděla.“
„Babičko, vy máte velké zuby!“
„To abych tě lépe mohla sníst!“

2) Hádanky:

a) Chodí stále za patami
když je slunce, je tu s námi,
a pouze když kráčíš tmou,
opustí zem u nohou.

b) Kožich má, však chodí bos,
nejlepší je na něm nos,
když návštěva nese dárek,
z dálky pozná – je to párek!

c) Kdy je kuň nejtěžší?

d) Kterou rostlinu pozná i slepý?

e) Kdo se nejvíc podobá kočce?

f) Čemu se podobá půlka melounu?

g) Kdo má vždycky poslední slovo?

3) Něco obtížnějšího:

Skupina dětí si vzala ze sklenice hrst bonbonů. Arnold měl v ruce o sedm bonbonů více než Beatrice a Beatrice měla o šest bonbonů méně než Claudia. Edgar měl o tři více než David a Claudia měla o jeden více než Edgar. Beatrice a Edgar měli dohromady devět bonbonů. Kolik bonbonů mělo těchto pět dětí celkem a kolik měl každý zvlášť?

Správné odpovědi:

1) a – Perníková chaloupka; b – Červená Karkulka

2) a – stín; b – pes; c – když ti stoupne na nohu;

d – koprivu; e – kocour; f – druhé pülce; g – ozvěna

3) celkem měly 30 bonbonů (Arnold 9; Beatrice 2; Claudia 8; Edgar 7; David 4)

připravila Lucie Bittnerová

Kroužek mladých hasičů

Sbor dobrovolných hasičů Liboš – Krnov přijme do svých řad - kroužku mladých hasičů nové členy.

Jak na to? A jaké mám práva a povinnosti ??

Zde je návod a zkrácený výňatek z práv a povinností.

Jak se stát mladým dobrovolným hasičem?

1. Věk ani pohlaví nerozhoduje !!!
2. Místo bydliště nerozhoduje.
3. Pošlete na náš e-mail: jindra.nN@seznam.cz s následujícími údaji (jméno, příjmení, adresu a datum narození)
4. Nebo nám (hasičům) zavolejte na tel číslo: +420 731 521 038, +420 774 309 803
5. Nebo osobně navštívte p. Jindřicha Navrátila
6. My si Vás (hasiči) pozveme a veškeré podrobnosti Vám vysvětlíme.
7. Následně Vás pozveme na členskou schůzi, kde budete přijati za řádného člena

Práva mladého hasiče:

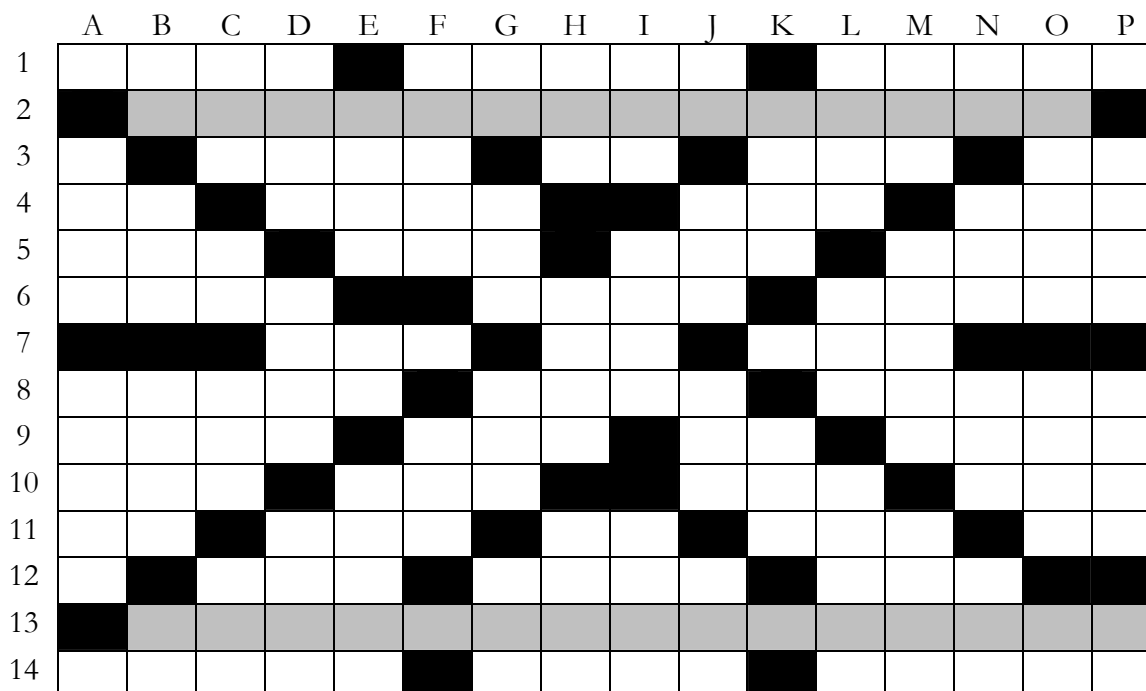
1. Člen – mladý hasič je oprávněn:
 - a) přiměřeně svému věku osobně se podílet na činnosti sdružení kolektivu mladých hasičů
 - b) být volen do rady kolektivu mladých hasičů
 - c) být přítomen jednání valné hromady sboru
2. Nosit stejnokroj
3. Používat výhod člena sdružení

Povinnosti mladého hasiče:

1. Dodržovat stanovy a na základě nich vydané vnitřní předpisy SH ČMS
2. Přiměřeně svému věku se aktivně podílet na činnosti sboru, popř. kolektivu mladých hasičů.
3. Získávat odborné znalosti a dovednosti a usilovat o jejich zvýšení
4. Chránit majetek sdružení a podílet se na jeho rozvíjení

Na vaši návštěvu se těší hasiči z Liboše.

Křížovka o ceny

Francouzský sochařský velikán Auguste Rodin je autorem výroku:
 „*Mluvit pravdu má jednu velkou výhodu ...*“. Dokončení výroku je v tajence naší dnešní křížovky.

Vodorovně

1. Anglicky „cesta“, domácí Libor, zvířecí končetiny. **2. První část tajenky.** **3.** Chem. značka draslíku, značka čerpacích stanic, staročeské vztažné zájmeno, hrdina, zkratka pro seniora. **4.** Chem. značka radia, slovensky „mela“, postrach šatníků, čidlo zraku. **5.** Latinsky „vejce“, nabitý atom, část, úmrtí. **6.** Masážní prostředek, polodrahokam, vonná rostlina. **7.** Hlt, primát, pohyb vzduchu. **8.** Nepotřebný zbytek, možná, období beze světla. **9.** Havarovaná loď, soupeř, souhláska foneticky, druh tkaniny. **10.** Anglicky „dub“, rozkaz k vytažení zbraně, část obličeje, deset na druhou. **11.** Zkratka v rakouském mocnářství, halogenní prvek, zkratka sportovního klubu, porucha materiálu, slovensky „jestlí“. **12.** Samohláska, druh ryby, typ malé lodi, tečka. **13. Druhá část tajenky.** **14.** Ničema, hudební nástroj, dřevěná kád’.

Svisle

A. Značka poloměru, vyjma, zahradní produkt, chem. značka boru. **B.** Otázka při sázce, čisticí prostředek, pohádková obluda, Ludolfovo číslo. **C.** Domácky Alena, slovensky „symetrála“, potom, pořádek. **D.** Dává se k narozeninám, fyzikální veličina, pohlcuje. **E.** Značka zahradní mechanizace, předložka, jičínský výrobce klobouků. **F.** Součást oka, předložka, zahrada, značka tuny. **G.** Značka českých letadel, souhlas, nouzové volání, biblický trpitel. **H.** Zkratka Jihoafrické republiky, dílenský stůl, noční pták. **I.** Německy „jeden“, dozorcí, květenství obilí. **J.** SPZ Komárna, obvazivo, opak noci, otec všech Turků. **K.** Řecký bůh lásky, chem. značka vanadu, solmizační slabika, římská stovka. **L.** Kyt, konec šachové partie, sibiřská šelma. **M.** Domorodá zbraň, mužský potomek, okrajová část oceánu. **N.** Přibližně, žlutá barva, pochoutka, příkaz k odevzdání. **O.** Hvízdání, hudební značka, SPZ okr. Klatovy. **P.** Samohláska, značka výrobce náradí, boule, popěvek.

František Svozil

Vyluštěnou tajenku doručte poštou nebo osobně do 6. dubna 2007 na Obecní úřad v Liboši. Obálku nadepište heslem „KRÍŽOVKA“. Vylosovaní výherci obdrží drobné věcné ceny. Výherkyní za vyluštění tajenky z minulého čísla („neměli, protože tchýni ujel vlak“) se stala Karla Gálová z Liboše. Výherkyní blahopřejeme.

INFORMAČNÍ ZPRAVODAJ pro občany Liboše a Krnova. Dvuměsíčník vydává obec Liboš, Liboš 82, Štěpánov 783 13, IČO 635 758, tel./fax: 585 386 759, e-mail: libos@libos.cz, www.libos.cz. Registrováno u MK ČR pod značkou MK ČR E 14850. Redakční rada: Mgr. Jirí Langer, Ph.D., Mgr. Jirí Langer, Ing. Karel Kryl, Jan David, Josef Hruška a František Svozil. Redigoval Mgr. Jirí Langer, Ph.D. Za jazykovou správnost příspěvků ručí sami autoři.

Velikonoce – něco z historie

Velikonoce jsou nejvýznamnějším svátkem křesťanské církve, je spojený s památkou umučení a vzkříšení Krista. Velikonoce se však slavily ještě v době předkřesťanské. Zřejmě navazovaly na svátek židovský - pesach - památka vysvobození Židů z egyptského zajetí a později také oslavovaly příchod Mesiáše. Pohané vítali jaro a začátek zemědělských prací.

Velikonoce jsou pozůstatkem roku řízeného současně sluncem - slunovrat a měsícem - úplněk. Od počátku se křesťané snažili oddělit velikonoce od židovského svátku pesach. Vedly se také spory o datum mezi Alexandrií a Římem.

Asi koncem 6. stol. byl přijat obecně způsob výpočtu data velikonoce - Alexandrijský způsob. Vychází ze zásady slavit velikonoce po jarní rovnodennosti - 21.3. v neděli po prvním jarním úplňku. Takto stanovená neděle může být v rozmezí od 22.3. do 25.4. pro určování data jsou různé tabulky.

Velikonoce, též Pascha (z latinského *Pascha* < řec. *πάσχα pascha*) či **Pesach** (hebrejsky *פסח pesach* přejítí) jsou nejvýznamnějším křesťanským svátkem, který připadá na březen nebo duben (viz Výpočet data Velikonoc). V křesťanském pojetí jsou Velikonoce oslavou vzkříšení Ježíše Krista z mrtvých (po jeho smrti na kříži). V židovském pojetí jsou Velikonoce památkou vysvobození Izraelitů z egyptského otroctví, z něhož je vyvedl prostřednictvím Mojžíše Hospodin.

O slavení Velikonoc křesťany nemáme zmínek v Novém zákoně, nejstarším svědectvím o Velikonocích je *Velikonoční promluva* Melitona ze Sard z 2. století. Slavení Velikonoc se tedy v církvi objevilo velmi brzy.

Svátky Ježíšova vzkříšení jsou významově provázány s židovskou oslavou Pesachu a dodnes v sobě nese prvky této židovské oslavy. Ježíšovo projití smrtí a vzkříšení je chápáno jako naplnění starozákonního obrazu přejití Izraelitů Rudým mořem při východu z Egypta.

Předpokládané datum Ježíšovy smrti a vzkříšení

Přesné datum Ježíšovy smrti nevíme, avšak možností, mezi nimiž lze vybírat, příliš není. **Isaac Newton** došel svými výpočty roku 1733 k tomu, že k Ježíšově smrti mohlo dojít v pátek 7. dubna 30, 3. dubna 33 nebo 23. dubna 34; poslední z možností sám dával přednost. **Gerhard Kroll** ve své knize *Po stopách Ježíšových* soudí, že nejpravděpodobnějším datem je 7. duben 30. Podle **C. Humphreysa** a **W. D. Waddingtona** (1990) v podvečer 3. dubna 33 v Jeruzalémě vyšel Měsíc v úplňku zčásti zatmělý; toto zatmění skončilo 51 minut po východu Měsíce. Ten-

to údaj se shoduje s vyprávěním evangelií (Mt 27,34; Mk 15,33; Lk 22,44), takže toto datum (3. dubna 33) je velmi pravděpodobně dnem Kristovy smrti na kříži. Ježíšovo vzkříšení by pak připadalo na 5. dubna 33

Křesťanské Velikonoce

Vzkříšení Ježíše Krista je pro křesťany centrálním bodem jejich víry, smrt není konec, ale nový začátek nového života. Proto se o Velikonocích zvěstuje, že život zvítězil nad smrtí, pravda nad lží, spravedlnost nad nespravedlností a láska nad nenávisť.

Na velikonoce se křesťané připravují 40ti denním obdobím nazývaným postní doba, které začíná Popeleční středou. Je to původně doba, kdy lidé toužící přijmout křest (katechumeni) zintenzivnili svoji přípravu. Ostatní Křesťané se brzy připojili, aby si tak sami svojí víru oživil. Po velikonocích nastává velikonoční doba, která trvá 50 dní do svátků "Se-slání Ducha svatého", kdy se připomíná další událost. Velikonocemi totiž nic neskončilo. Apoštolové se v dalších 40ti dnech setkávali se vzkříšeným Kristem. Při posledním setkání jim Kristus řekl, že již ho nevidí, ale dostanou zvláštní posilu - Ducha svatého. Toho dostali za dalších 10 dní.

Vlastní velikonoce se slaví v tzv. svatém týdnu, který začíná Květnou nedělí. Ve velikonočním období se nosí bílá barva, barva světla, barva která připomíná roucha, která si oblékali nově pokřtění v prvotní církvi, aby symbolizovala nový život.

Co znamená slovo velikonoce?

Velikonoce - na začátku našeho letopočtu ukřižován Ježíš Kristus a v noci ze soboty na neděli se odehrál zázrak zmrtvýchvstání. Proto se ta noc nazývá Velkou nocí. A od ní je odvozen i náš název velikonoce. O tom, co se tehdy odehrálo se zachovalo velmi málo historických pramenů a žádný z nich neudává přesné datum. Tradice klade neděli po "Velké noci" na první jarní úplněk, kdy slaví svůj velký svátek Pesach (přechod Rudým mořem) i Židé.

Datum Velikonoc

Datum Velikonoc připadá na neděli po prvním jarním úplňku, který nastane po průchodu Slunce jarním bodem. Velikonocům předchází 40ti denní přípravná doba - Postní doba.

Kdy se tedy Velikonoce slaví a budou slavit? Velikonoční neděle byla nebo bude:

- 11. dubna 2004
- 27. března 2005
- 16. dubna 2006
- 8. dubna 2007
- 23. března 2008

Velikonoční zvyky

Na květnou neděli před velikonoce se svazují provázek předtím včas natrhané jehnědy, zimostřáz, kočičky, zlatý déšť, klest a odnesou se do kostela, kde je kněz posvětil.

V tento den se pak posvěcené rozdávají příbuzným, dobrým známým a přátelům.

Místní kluci pak chodí řehtat. Nahrazují tím ve své obci zvony, které "odletěly do Říma" (někde také vyhánějí Jidáše). Chodí na zelený čtvrtek (v poledne a večer), na velký pátek (ráno - okolo půl sedmé, v poledne a večer - klekání) a na bílou sobotu ráno.

Na závěr této říkanky všichni zahrkají svými traktárky a řehtačkami a od hospodyně dostanou do kasičky, kterou si nesou, mince.

V Liboši klapání a hrkání probíhá takto:

Děti ze vsi, věkově ze základní školy, se den předem cestou do školy domluví, v kolik hodin se půjde na zelený čtvrtek klapat poprvé. Parta má vždy někoho, kdo akci ten rok vede a za celý průběh odpovídá. Bývá to automaticky ten nejstarší z místních a může jich tedy být i více. Záleží už jen na nich, jak se mezi sebou domluví. Je ctí každého, tuto akci vést a je na to také patřičně hrdý. Kromě organizace má za úkol vést přesnou evidenci členů party a také záznamy o tom, kdo který den byl nebo nebyl hrkat. Podle těchto záznamů pak vedoucí dělí i výslužku mezi zúčastněné. Trasa průvodu je stálá a po léta se nemění. Vede po celé vsi a je zakončena chozením okolo kapličky, kde se mají všichni pomodlit Zdravas Maria nebo Otčenáš. Dříve se zde pravděpodobně modlili každý rok všichni. Kdo neumí Zdravas

Maria nebo Otčenáš, může se pomodlit i tak, že poprosí o velkou výslužku a o hodné psy za vraty. Dále se cestou parta dohodne jak a v kolik hodin se bude chodit klapat další den. Klapat se chodí na zelený čtvrtek večer, na velký pátek ráno a večer. Přesný čas dnes určuje "vedoucí", dříve se hrkání odbývalo v době "kuropění a klekání". Klape a hrká se nepřerušovaně a ozývá se celou vsí. Na bílou sobotu se chodí klapat ráno naposledy, a poté se chodí takzvaně "vybírat". Děti navštíví každé stavení a dostanou výslužku. Dříve to bylo v podobě vajíček a sladkostí, dnes jsou to především peníze.

Po posledním klapání a po obdržení výslužky dojde k rozdělení peněz. Vedoucí chlapec peníze přepočítá a rozdělí podle toho, jak často a kolikrát se kdo klapání zúčastnil.

K hrkání, klapání, drnkání a řehtání se zde používá drnkačka, ale i trakárek. Existují i jiné nástroje - klepadlo (výkyvné kladívko na dřevěné destičce s rukojetí) a další. Drnkačka je asi 40 cm dlouhá a asi 10x7 cm široký dřevěný nástroj s ozubeným kolem uprostřed o průměru asi 7-8 cm s klikou. Na každé straně je pak jeden, nebo dva pláty. Dřevěný plát může také být jen na jedné straně a tak existují takzvané jedno až čtyřplátovky. Drnkačka má kšíř a nosí se zavěšená přes rameno a zapřená o břicho, aby se pohodlně dalo točit klikou. Dřevěné pláty se časem opotřebují a podle potřeby se pak vkládají nové. Drnkačky mají pro své majitele svou hodnotu a často se dědí po předcích. Jejich majitelé jsou na ty své náležitě pyšní a opovrhují obyčejnými malými řehtačkami (svištilkami), které se dají koupit v obchodě.

Zvyky v Liboši

Na Bílou sobotu v kostele v Hnojicích byla ve čtyřicátých a padesátých letech sloužena slavná mše vždy odpoledne v 17 hodin a po jejím ukončení kněz pozval k oltáři zástupce mládeže k převzetí křížů. Kříže byly tři a převzaly je tři dvojice děvčat za obce Hnojice, Žerotín a Liboš s Krnovem. Ke všem přítomným měl kněz promluvu, ve které zdůraznil význam Velikonoc a krásného obyčeje „vynašení Pánbicka“. Kříž z rukou kněze přebírala za každou obec vždy starší vynašečka, která jej políbila, na jeho dolní konec přiložila k tomu účelu vyšívaný šátek a spolu s mladší vynašečkou jej vynesla před kostel. Před kostelem čekal mládenec, který kříž políbil, převzal jej a s oběma děvčaty po boku se zařadil do připraveného průvodu. Po příchodu kněze s ministranty odcházel průvod s hudbou přes vesnici. Jako první většinou odcházel průvod i s hudbou do Liboše, kde se před vesnicí kněz i hudba odpojili a vrátili se zpět do Hnojic, aby pokračovali průvodem do Žerotína. Libošští občané farníci průvodem za zpěvu kostelních písní donesli kříž do obce. V Liboši byl kříž uložen přes noc ve stavení u Římských. Byl

ozdoben a pro hospodáře i hospodyně to byla čest, které si náležitě považoval.

V den Božího hodu velikonočního, největšího svátku roku, byl zahájen církevní obřad po přinesení ozdobených křížů ze všech obcí farností kostela. První přicházel do Hnojic ke kostelu průvod ze Žerotína a s ním i hudba. Průvod z Liboše i ze Žerotína se museli setkat na křížovatce a potom společně přicházet ke kostelu. Pokud se stalo, že se průvod ze Žerotína zpozdil a průvod z Liboše by býval přišel dřív, bylo potřeba jej zdržet. Kluci z Hnojic rychle sedli na kolo a vyřizovali vzkaz libošským farníkům. Ti před Hnojicemi u křížku zasedli do trávy, zpívali, odpočívali a trpělivě čekali na vzkaz, aby mohli pokračovat v průvodu ke kostelu. Někteří si hladili puchýře na nohách otačených z nových bot. Jak už to na vesnici bývalo, vždy se potom mluvilo o tom, kdo šel do kostela celý v novém oblečení nebo kdo šel v obnošeném.

(Zdroj: z vyprávění paní Věry Stavělové z Liboše, částečně převzato a upraveno z Hnojického Expresu z článku pana Bobumila Krčka)

Velikonoční týden - pašijový, svatý, velký

(co který den znamená, co se dělalo, jaké byly zvyklosti a tradice, obyčej a pověry v každém dni)

Po modrém pondělí, žlutém úterý přichází první den ze svatého - pašijového týdne a je to sazometná středa.

Sazometná středa

- středa před Božím hodem velikonočním. Říkalo se jí škaredá, černá nebo sazometná, protože se vy-metaly komíny.
- **Podle lidového obyčeje** se nesmíte škaredit a mračit, jinak se budete mračit po všechny středy v roce.

Zelený čtvrtek

„Na Zelený čtvrtek jidáše jídáme, chodíme do lesa, fialky trháme.“ Jaroslav Seifert

- Název je možná odvozen od zeleného mešního roucha, které se v ten den užívalo.
- Jedla se jen zelená strava - špenát, zelí, aby byl člověk zdravý po celý rok. Jedná se o převzatý zvyk z židovské slavnostní večere Pesach – připomínající jejich vyvedení z Egypta. Jedná se o mnohem starší zvyk, než nošení zeleného obřadního roucha, proto může onen název pocházet i odtud.
- Kostelní zvony zní na Zelený čtvrtek naposledy, znovu zazní až na Bílou sobotu.
- **Podle tradice**, když zazní zvony naposledy, si máte zacinkat penězi, aby se vás držely celý rok. Někde se zvoní paličkou o hmoždír, aby stavení opustil hmyz a myši.

Zvyky:

Lidé v tento den vstávali velice časně, rodina se pomodlila, omyli se rosou, protože bránila nemocnění šíje a dalším nemocem. Někde se tato tradice se dodržovala až na Velký pátek.

Na Zelený čtvrtek vstávaly hospodyně časně, aby zametly dům ještě před východem slunce. Smetí se odneslo na křížovatku cest, aby se v domě nedržely blechy.

Kdo sní před východem slunce pečivo namazané medem, je chráněn před ušknutím hadů a před žihadly vos.

Jinde např. v Orlických horách házeli lidé do studny chleba namazaný medem, aby se v ní držela po celý rok voda. Odpoledne se nepracovalo.

Pekly se jidáše, zvláště tvarované obřadní pečivo z kynutého těsta. Pokud se jedly potřené medem, opět měly být pro zdraví.

Je dobré v tento den sít len a hrách, protože vše dobře prospívá.

Nemá se o Zeleném čtvrtku nic půjčovat a s nikým se nehádat, aby se Vám všechny hádky vyhýbaly a naopak peníze si k Vám cestu našly.

Velký pátek

- V katolické liturgii je dnem smutku, nebyly bohoslužby, jen se zpívalo a četly se texty.
- Součástí pobožnosti bylo odhalení a uctění svatého kříže.
- Výzdoba kostela je chudá, žádné květiny, žádné svíce na oltáři, písně se zpívají bez doprovodu varhan a zvony mlčí.
- Hlas zvonů nahrazovaly různé řehtačky malé i velké, chodilo se s velkým hlukem po vesnici, zpívalo se, texty popěveků byly namířeny proti Jidášovi a Židům, kteří ukřižovali Krista. Někde děti s řehtačkami honily Jidáše - vybíral se zrzavý chlapec.
- Velký pátek je také postním dnem - postem od masa a újmy v jídle.

Pověsti:

Na Velký pátek se děly zázraky a země měl magickou sílu. Otevírala se, aby ukázala své poklady. Poklad označovalo světýlko nebo kvetoucí nebo zářící kapradí, otvor ve skále, ze kterého vycházela záře. Na souš vycházeli vodníci a proháněli se na koních. Podle pověsti se i na chvíli otevřela hora Blaník.

Zvyky:

Vstávalo se před východem slunce, lidé se chodili mýt do potoka, aby se chránili před nemocemi.

Někde se chlapci potápěli a snažili se ústy vytáhnout kamínek, který pak hodili levačkou za hlavu, to je mělo ochránit před bolením zubů.

V krajích s plátenickou výrobou se předly pašijové nitě, pak se udělalo na šatech několik stehů, to mělo ochránit před uhranutím a zlými duchy. Košile ušitá z plátka pašijových nití chránila před bleskem.

V tento den se nesmělo nic půjčovat, protože půjčená věc by se mohla očarovat. Věřilo se hodně na čarodějnice a uhranutí.

Nepracovalo se na poli ani v sadu, aby se nehýbalo zemí.

Nepralo se prádlo, protože by se prádlo namácelo místo do vody do Kristovy krve.

Také se chodilo dům od domu, za zvuku řehtaček a různých říkaček se oznamovalo poledne a ranní i večerní klekání. Hospodyně připravovala obdarování v podobě sušeného ovoce, pečiva, vajec a někdy také drobných peněz.

Pokračování na str. 4

Velikonoční týden – dokončení ze str. 3**Bílá sobota**

- Jelikož jsou při obřadech vigilie křtěnci, kteří nosili bílé roucho, je též možno, že název pochází odtud. Bílé roucho je znakem čistoty, připomínající smytí hříchů křtem.
- Ve starém křesťanství nebyla dnem liturgickým, konala se jen noční bohoslužba - vigilie. Před ní se posvětil oheň od kterého se zapálila velikonoční svíce - paškál.
- Oheň se svítil před kostelem a v mnoha vsích se doma muselo uhasit ohniště. Potom hospodyně položila polínko před kostelem na hraničku, když kněz oheň posvětil, každá si vzala žhavé polínko a znova jím zažehla ve stavení oheň.
- Skončením Bílé soboty skoncoval také dlouhotrvající půst.

Zvyky:

Z ohořelých dřívěk se vytvářely křížky a nosily se do pole, by bylo úrodné. Popelem z posvěceného ohně se posypaly louky.

Někde se uhlíky dávaly za trám do domu, aby ho chránily před požárem.

Na Bílou sobotu se také uklízelo, bílilo. Připravovalo se a chystalo. Na slavné Vzkříšení, na Hod boží velikonoční, obřadní i sváteční pokrmy, pekly se mazance i velikonoční beránci, pletli se pomlázky z vrbového proutí a nebo vázali březové metličky a zdobila se vajíčka.

Boží Hod Velikonoční

- provádělo se svěcení velikonočních pokrmů – beránek, mazanec, vejce, chleba, víno.
- Na Chodsku se posvěcené jídlo jedlo v kostele ve stoje
- Každá návštěva dostala kousek z posvěceného jídla
- Ve východních Čechách dal hospodář kus svěceného mazance, vejce a víno poli, zahradě a studni, aby byla úroda, voda a dostatek ovoce.
- Pečou se velikonoční beránci

Velikonoční pondělí

- Toho dne je pomlázka, velikonoční hodování, mrskut. Chlapci chodí dům od domu za děvčaty se spletenými pomlázkami většinou z vrbového proutí zdobené stuhami. Šlehají dívky a vinšují, za to dostanou malovaná vajíčka. toto základní schéma má řadu variant. Někde je zvykem, že v úterý chodí s pomlázkou děvčata, jinde polévají chlapce vodou. V mnoha vsích bylo zvykem číhat na děvčata ráno, když šla do kostela.
- stáří velikonoční pomlázky svědčí vzpomínky pražského kazatele Konráda Waldhausera ze 14. stol.

Bílá neděle

Druhá neděle velikonoční - novokřtěnci nosili toho dne naposledy bílé křestní roucho. Dnes je často dnem slavnostního prvního sv. přijímání.

Básničky a koledy**Malý koledníček**

Já jsem malý koledníček, tetičko, přišel jsem si pro červený vajíčko.

Pro vajíčko červený, pro koláč bílý, jsem-li já vám, tetičko, koledníček milý?

Panímámo zlatičká, darujte nám vajíčka, nedáte-li vajíčka, uteče vám slepička do horního rybníčka a z rybníčka do louže, kdo jí odtud pomůže?

Koleda, koleda proutek z vrby, mlsný jazýček mě svrbí.

Koleda, koleda holoubek, dejte něco na zoubek.

Hody, hody

Hody, hody doprovody, dejte vejce malovaný!

Nedáte-li malovaný, dejte aspoň bílý, šak vám za to slepička snese zase jiný,

v komoře v koutku, na zeleném proutku. *z Hradecka*

Dynovačka se čepejí, at' mi má Andula nevěří, poženeme se do dveří, a ze dveří do kuchyně, a z kuchyně šup do síně: budeme se šlehat upřímně.

z Chodska

Dávaj vajec kázal kadlec, kázal kadlec i kadlička, abys dala dvě vajíčka, jedno bílý, dvě červený, šak slépka snese jiný, vajíčko se kotouli, slepička se popelí, u pastýřů v koutu, na prašivým proutku. Prašivý se zlámal, zlatý se ukázal.

z Třebíčska

Hody Hody doprovody dejte vejce, kýbl vody na tebe a na mámu vylejem to v tu ránu.

Vstávej ráno Mariáno, dávej vajec každé ráno, jestli nedáš kupu vajec, vyženu tě zpátky na pec, a z pece do komínka, budeš černá jak ta svinka.

z jižní Moravy